

GAZETA LWOWSKA.

Wtorek

N^or. 127.

25. października 1831.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. k. rząd krajowy ogłosił następujący

O k ó l n i k :

O uldze w opłaceniu podatków przez Najjaśniejszego Pana podatkującym tego kraju najtawiej dozwolonej.

Uciśki, któremi Galicyja w ostatnich czasach doznana została, a których skutki temu krajowi ciągle ezuć się dają, obok rozlicznych dowodów wierności i przychylności, przez mieszkańców tego kraju śród zbiegu tylu przeciwnych wypadków okazanych, zwrócić na siebie szczególniejszą uwagę ciągłej staranności Najjaśniejszego Pana, by wszelkiemi następczącymi się sposobami krajowi temu nieść pomoc i ulgę.

Najjaśniejszy Pan zwrócić w tej mierze szczególniejszą uwagę na obowiązki, w których Galicyja co do stałych podatków znajduje się, i na owe znaczne zaległości, które w zaszytych stambach narosły.

W tym względzie raczył Najjaśniejszy Pan mocą najwyższego listu gabinetowego z dnia 10. b. m. rozporządzić najtawiej, co następuje:

1. Opłacać powinny (kontrybuentom) podatek gruntowy, urbaryjalny i dziesięcinny, tudzież od domów, bez różnicy między posiadłością dominikalną i rustykalną, którzy w tych podatkach aż do końca roku administracyjnego 1831 w takiej zaległości (restancyi) pozostają, która nie przewyższa sumy, przez każdego z nich w każdym z tych podatków w roku administracyjnym 1831, jako całocroczna ilość opłacać się mających, na ta zaległość całkowicie być darowana i odpisana.

2. Kontrybuentom do rzeczonych podatków bez różnicy posiadłości, których zaległości rozszona ilość podatku przewyższają, którą z każdego rzeczonych podatków na rok administracyjny 1831 opłacać mieli, dozwolone są do uiszczenia reszty 3 terminy roczne, w sposobie następującym:

b) temu, który w przeziągu pierwszego roku od 1go listopada 1831 do końca października 1832 połowę reszty owęj wypłaci, a przy tém biegące należytości zaspokaja, druga połowa,

a) temu, który tym samym sposobem w ciągu dwóch lat dwie trzecie części z zaległości wypłaci; część trzecia,

c) temu zaś, który podobnymże sposobem w ciągu trzech lat trzy czwarte części zaległej reszty wypłaci, część czwarta darowaną i jak umorzona odpisaną będzie.

3. Kontrybuentom w zaległościach podatku zarobkowego zostającym, ilość, która za rok administracyjny 1831 wymierzonej kwoty tego podatku nie przewyższa, darowana, a dla zaległości owę ilość przenoszącej termin jednego roku do opłacenia w tym sposobie dozwolony być ma, iż, jeżeli w ciągu tego roku połowa zaległości obok biegącej opłaty podatku zarobkowego zaspokojoną będzie, druga połowa darowana zostanie.

4. Z dniem 1go listopada 1831 jeszcze pozostające zaległości z uchyłonego temi czasy osobistego (pogłównego) podatku, całkiem odpisane być mają i w tej mierze upominać się więcej nie należy.

5. Przepisy te stosują się względem dotyczących podatków tylko do owych zaległości, które na podatkujących rzeczywiście ciążyą; nie zaś do owych, które w kassach monarchicznych wykazane są, a przez zwierzchności poborcze od kontrybuentów wybrane, ale jeszcze do kass oddane nie zostały; owszem o uiszczenie takich zaległości z wszelką usilnością nastawać, i gdzie takowe wydarzą się, podług surowości prawami przepisanej postępować należy.

6. Aby zaś i owym kontrybuentom, którzy powinności swojej w podatkowaniu z nateżeniem wszystkich sił dopełnili, i do końca roku administracyjnego 1831 w żadnej wcale zaległości nie zostają, słuszną ulgę sprawić, mają ci, którzy względem podatku gruntowego, urbaryjalnego i dziesięcinnego w takim znajdują się razie, od zapłacenia dodatku do owych danin za rok administracyjny 1832 zupełnie być owolnieni; onym zaś, którzy do końca roku 1831 żadnej zaległości w podatku zarobkowym, przed-tém opłacanym, nie są winni, na rok 1832 tylko połowa ilości, jakoby na ten podatek prawnie opłacać powinni, wymierzona być ma.

Ta najtawiejsza uchwała Najjaśniejszego Pana, na mocy uwiadomienia prezydjalnego wysokiej kancelaryi nadwornej z d. 10. b. m. do liczby 3471 podaje się niniejszemu do powszechnej wiadomości. We Lwowie d. 18. paźdz. 1831. (1)

W Y K A Z

stanu chorych w Galicyi w cyrkulach epidemiczną biegunką z wymiotami (*cholera morbus*) dotkniętych:

Nazwiska cyrkulów:	Liczba miejsc (t.j. wsi, miast i miasteczek) chorobą dotkniętych		Zatem teraz dotkniętych jest miejsc	Od czasu wybuchenia cholery zachorowało w tym cyrkule osób	Z tych		Pozostało więc w kuracyi	Liczba chorych w stosunku do poprzedzającego wykazu		U w a g a :	
	podług ostatniego wykazu (ob n. 123 g.n.) pozostało	cholera			ozdrowiało	umarło		powiększyła się o	zmniejszyła się o		
		ustata									na nowo wybuch-nięta
A) Z osób stanu cywilnego:											
Wadowicki . . .	47	8	—	39	3375	1744	1557	74	—	40	do 1. paździer. 1831.
Bocheński . . .	29	14	—	15	7110	4032	3070	8	—	19	" 1. — —
Saudecki . . .	56	5	—	51	4221	2520	1449	152	—	122	" 1. — —
Jasielski . . .	78	25	—	53	7131	4137	2938	56	—	124	" 24. września —
Tarnowski . . .	18	6	—	12	5168	2797	2352	9	—	6	" 1. paździer. —
Rzeszowski . . .	29	23	—	6	7780	4313	3467	6	—	4	" 1. — —
Sauocki . . .	48	19	—	29	18182	12728	5391	63	—	33	" 1. — —
Samborski . . .	73	46	—	27	37924	23093	10751	89	—	107	" 1. — —
Przemyski . . .	44	19	—	25	11455	6952	4494	9	—	39	" 1. — —
Żółkiewski . . .	18	10	—	8	9334	5286	4030	18	—	7	" 1. — —
Lwowski . . .	23	10	—	13	5403	3071	2330	2	—	15	" 1. — —
Złoczowski . . .	24	24	—	—	18853	11752	7101	—	—	17	" 1. — —
Tarnopolski . . .	34	24	—	10	10627	5808	4817	2	—	12	" 1. — —
Czortkowski . . .	16	8	—	8	16732	10914	5814	2	—	5	" 1. — —
Brzeziński . . .	35	15	—	21	23799	15303	8471	25	—	27	" 1. — —
Stryjski . . .	62	33	—	29	24223	15178	8958	77	—	28	" 1. — —
Stanisławowski . . .	35	21	—	14	23535	15547	7975	13	—	43	" 1. — —
Kołomyjski . . .	39	15	—	24	8845	5132	3702	11	—	34	" 1. — —
Bukowiński . . .	42	22	—	20	6268	3390	2869	9	—	18	" 1. — —
Lwów (miasto)	1	—	—	1	5015	2392	2622	1	1	—	" 17. — —
B) W wojsku:	—	—	—	—	4183	2483	1664	34	—	21	" 1. — —
Ogół. liczba osób cywil. i wojsk.	751	347	—	404	255169	158676	95842	651	1	721	Zatem liczba chorych zmniejszyła się właściwie o 720 osob.

Dnia 12. b. m. odprawiono się w lwowskim metropolitalnym kościele obrządku łacińskiego uroczyste żałobne nabożeństwo za zmarłych na cholere, a dnia 20. t. m. w tym samym kościele odprawiono nabożeństwo i odspiewano *Te Deum laudamus*, na podziękowanie Bogu za szczęśliwe uwolnienie miasta Lwowa od tej niszczącej zarazy. Wszystkie cywilne i wojskowe władze, i wielka liczba wiernych wszech stanów były obecne.

Dnia 2. b. m. otworzono uroczystym nabożeństwem żałobnym za dusze zmarłych na cholere kościół świętej Maryi Magdaleny, który był zamknięty od dnia 20. maja b. r. z powodu umieszczonego przy nim szpitala dla cholerycznych. Nabożeństwo to z uroczystym podziękowaniem Najwyższemu za uchylenie tej zarazy, wśród licznego zgromadzenia parafijan i obcych odprawił pleban miejscowy, jhs. Turcki.

Rząd krajowy podaje to do powszechnej wiadomości.

— Z Wiednia d. 17. października. —

W Wiedniu i na przedmieściach zastało na cholere do d. 15. października w południe 2358 osób, wyzdrowiało 1023, umarło 1070, pozostało w kuracyi 260; do tych do dnia 16. października w południe zachorowało 57 osób, wyzdrowiało 51, umarło 27, pozostało w kuracyi 259; przeto wogóle do dnia 16. października w południe zachorowało 2410, wyzdrowiało 1054, umarło 1097, a pozostało w kuracyi 259 osób.

Morawija i Szląsk.

W mieście Bernie i na przedmieściach zachorowało na cholere od dnia 21. września do dnia 11. października ogółem 68 osób, wyzdrowiało 5, umarło 37, pozostało w kuracyi 26. Do tego przybyło do dnia 12. października 19 chorych,

nikt nie wyzdrowiał, umarło 16. Podług tego do dnia 12. października zachorowało ogółem 87, wyzdrowiało 5, umarło 53, pozostało w kuracji 29.

— Z Węgier. —

Odebrane pewne doniesienia w Wiedniu z Węgier udzielają pocieszających wiadomości, że panująca choroba wszędzie się zmniejsza, a w wielu okolicach całkiem ustała.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

Gazeta szląska donosi z Warszawy z dnia 5. października: Wojsko polskie, nowej organizacji, liczyć będzie 8 pułków piechoty, 8 jazdy i 24 dział artylerji. Szefowie pojedynczych korpusów udać się powinni do tych leż, gdzie takowe były przed wybuchnieniem rewolucji. — Wielu oficerów będzie oddalonych, mianowicie wszyscy ci, którzy się nie znajdowali w Warszawie do dnia 29. września.

Rossyja.

Z Petersburga donoszą pod dniem 1. października: Jego Ces. Mość mianować raczył jenerała piechoty, jenerał - adjutanta barona Rosen 1, komendantem oddzielnego korpusu kaukaskiego, jenerał majora Stegelmana 1, dowodzącego pozostałymi w Petersburgu drugimi bataljonami piérwszej dywizji piechoty gwardyi i ekwipażami gwardyi, komendantem pułku strzelców gwardyi przybocznej, a jenerała majora Walchowskiego głównym kwatérmistrem oddzielnego korpusu kaukaskiego.

Dnia 26. września na cmentarzu wołchowskim pochowano zwłoki s. p. jenerała feldmarszałka hr. Dybicza Zabalkańskiego, podług obrządku kościoła ewangelickiego i ze wszystkimi honorami przynależnymi jego godności i zasługom.

Prussy.

Gazeta Pruska stanu z dnia 9. października zawiera następujące uwiadomienie:

»Ponieważ cholera oprócz wielu miast w Szląsku wyższém na lewym brzegu Odry, teraz w Wrocławiu i Magdeburgu wybuchnęła, a przeto i linię zamykającą nad Odrę i Elbę choroba przebroczyła, zatem postanowił rząd znieść wszystkie kordony, istniejące w prowincyjach Szląsku, Brandenburgii i Saxonii, co niebawem powinno być wykonaném.«

Ustaje więc wszystko zatamowanie podróży, które, jeszcze między prowincyjami Szląska, Poznania, Brandenburgii i Saxonii istniało; nie mniej wszystkie zakłady kontumacyi ze strony rządu, tak na lądzie jak na wodzie; i tylko za-

łady kontumacyi przeciw krajom zagranicznym pozostaną w Saxonii, równie jak w prowincyjach Pruskich i w Poznańskim.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Królestwo Ichmość zabawią do dnia 15. października w Windsor, a potem powrócą do Londynu, ażeby być obecnymi przy chrzcie syna księcia Buccleugh. Królestwo Ichmość zamysłają dnia 22. jechać do Brighton.

Mowa, którą Lord Grey na dniu 3. października obrady w izbie wyższej zagaił, brzmi co do treści w sposobie następującym: »Milordowie! w ciągu długiego politycznego życia, które teraz — (tu zatrzymał się, widocznie uderzony ogromem zadania, jakie mu uczynione zostało; poczem niektórzy lordowie, postrzegłszy jego chwilową niezdolność prowadzenia dalej rzeczy, wołali mań: siadaj wpan! siadaj wpan! hrabia uczynił to, usiadł na minutę może, lecz wstał w krótcie, przystąpił do stolika dla mówienia do lordów, przy czém głośnemi okrzykami przyjęty był radośnie od obu stron izby). Rozpoczął tém, że mówił, iż lubo w ciągu długiego politycznego życia swojego, przy wielu okolicznościach i w szczególach najwięcej uwagi wymagających, o najważniejszych częstokroć sprawach politycznych przemawiał, i nie raz przy tém czuł się być pomieszany, uczuć owych jednak nie może porównać z tém, jakie opanowało go w tój chwili, gdy ma rozwijać pytanie, za które więcęć jak za każde inne jest obojętnie odpowiedzialnym, a o którym wyrzeczone, że niszczy konstytucyja, że jest rewolucyjne w duchu i zasadach swoich, i że tylko do powszechnego zamieszania i nieporządku w kraju przyprowadzić może. Atoli jest to własném przekonaniem jego, że wniosek, który ich wysokościom ma teraz zamiar przelożyć, będzie środkiem do pokoju, pomyślności i zgody. (Oklaski.) Z jednej strony zawisły od środka tego pokój, pomyślność i zgoda kraju, z drugiej zaś dalsze trwanie stanu niechęci politycznej, która stowarzyszeniem tych wszystkich skutków zagraża, jakie koniecznie powstać muszą, jeżeli w narodzie którym zrodzi się uczucie nieprzychylności ku rządowi. (Stuchajcie! stuchajcie!) że mówił, iż obojętnie jest za pytanie to odpowiedzialnym, to z tego uczynił powodu, iż przez ciąg całyswojego politycznego zawodu wspierał zawsze projekt reformy, a teraz przed ich wysokościami staje tu jako obrońca zasady, którą miał zawsze. Tym czasem chce donieść, że to, co czynił, z przekonania jego wynikało. Przystąpił po tém do określenia stanu rzeczy przy ostatniém posiedzeniu parlamentu, gdzie ministrowie uważali

to za swój obowiązek radzić królowi jmei, ażeby nie udawał się do starego miasta (*City*), dotknął oraz, że właśnie w tymże samym czasie tak gorliwie zajmowano się planem reformy. Pytanie to, usypiane czasami, znowu obudzone zostało, nie przestając jednak istnieć w samej istocie w ciągu lat 80. (Słuchajcie! słuchajcie!) Było ono jednym z tych, które kraj zawsze w zburzeniu trzymały, a zwłaszcza w czasach onemuż nieprzyjaznych, gdzie jaśniej jeszcze okazywała się potrzeba jego. (Słuchajcie! słuchajcie!) Wielu mężów nieprzychylnych dawniej projektowi temu, zmieniło teraz zdanie swoje, i zapewne nie wyszło z pamięci, jak on w dniu pierwszym niniejszego zgromadzenia, gdzie żądano od niego silnych środków, uzbrojenia i t. p. powiedział, że reforma jest najlepszą tarczą, której użyć można przeciw napadom wewnątrz i zewnątrz. (Okłaski.) Izba przypomniał sobie oraz, jakie to wrażenie zrobiło, gdy szlachetny książę, stojący wtedy na czele rządu (Wellington) oświadczył, iż jest przeciw wszelkiej reformie, (Słuchajcie! słuchajcie!) i że odmiana każda w konstytucyi izby niższej nie bezpiecznaby była. Co nastąpiło po tem, wie każdy. On (lord Grey) niespodziewanie wezwany został od monarchy do utworzenia rządu nowego; oświadczył wtedy królowi, że za warunków musi prosić o pozwolenie wniesienia planu reformy, jako planu rządowego. Otrzymał zezwolenie na to od swego miłościwego (*indulgens*) pana, i gdyby nawet w izbie tej powstawano przeciw projektowi temu, satysfakcją jest dla niego widzieć, że publiczność cała jest za tym projektem, i dla tego więc wniósł takowy łącznie ze swoimi towarzyszami urzędu. — Gdyby mu zaś zarzucano, że znając nawet potrzebę środka tego, nie widać jednak przyczyny, dla czego rozszerzono go tak dalece, ażeby aż rewolucyjnym został, na to odpowiedzieć i udowodnić może, iż w środku tym nie ma takiego, co by nie zgadzało się z uznanymi zasadami konstytucyi angielskiej. (Okłaski.) Starał się po tem dowodzić, że środek ten w połowie tylko wykonany, nikogo byłby nie zadowolnił (okłaski), a najmiej ludu, i nie byłby się przyczynił do jego uspokojenia. Powziął zatem przekonanie to, że najlepszy jest środek z tegością wykonany (*a bold one*), przy czem jednak nie spuszczał z myśli tego zdania, że prawdziwej zasady konstytucyi bronić należy. Rozszerzał się potem nad potrzebę zniszczenia systematu miasteczek, któremu tak długo sprzymano, i wykazał, jak odebrano izbie niższej 154 człon-

ków z miast, a za to dano hrabstwowi 65 nowych członków, a 24 dla miast dużych, dotąd żadnej reprezentacyi nie mających; zaś ze 28 miastom, posyłającym po dwóch członków do parlamentu, po jednym tylko pozwolono, tak że w końcu izba niższa jeszcze 36 członków utraciła.
(*Dokończenie nastąpi.*)

Dostrzegacz austryjacki z dnia 18. października donosi: Przez nadzwyczajną sposobność nadeszła do Wiednia wiadomość, że wyższa izba angielska na posiedzeniu, rozpoczętym w dniu 7. t. m., które trwało całą noc aż do godziny 6. rano w dniu 8. t. m., odrzuciła bil reformy większością 41 głosów (199. przeciw 158). — To dawno przewidywane zdarzenie zdaje się, że ze spokojnością zostało w Londynie przyjęte, ponieważ opinija publiczna już od niejakiego czasu oceniła wartość przedłożonego izbom środka. Nie wiadomo jeszcze, czyli ministeryjum Greya, którego naczelnik, jak wiadomo, na posiedzeniu izby wyższej w d. 3. b. m. oświadczył, że przy tym środku obstawać będzie, lub upadnie, usunie się od spraw, lub posiedzenie parlamentu odroczy, a później wnie- sie nowy zmodyfikowany bil.

Francyja.

Monitor z dnia 8. października pisze, że sztafeta do głównej kwatery do Lille dnia 5. b. m. nadesłana, przywiezła wiadomość o przedłużeniu zawieszenia broni między Holandją i Belgijum do dnia 25. t. m.

Hrabia Latour-Maubourg, poseł francuzki przy królu Obojg Sycylii, wyjechał z Paryża do Neapolu, objąć posadę swoją.

Z Konstantynopola przybył do Paryża goniec nadzwyczajny z depeszami dla ministeryjum spraw zagranicznych.

Na posiedzeniu izby deputowanych w dniu 7. ukończono ogólne rozprawy nad projektem do ustawy względem parów; na posiedzeniu poniedziałkowym (w d. 10. t. m.) miał wnieść referent (p. Berenger) rekapitulacyją tych rozpraw, poczem przystąpić miano do rozpraw nad pojedynczemi artykułami i poprawkami.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Die Heimkehr Karl des XII.*, dramat w 4 aktach.

Jutro: Na korzyść aktora Karola Ludwika Gantier pierwszy akt z opery: *der Freyschütz*; potem krotocwilka w dwóch aktach: *Der Puls*; na dokończenie *Tableaux* po tytulem: *Niobe und Amphion*.